

# SJØMATSUKSESS ER FERSKVARE

Asbjørn Warvik Rørtveit, Direktør Markedsinnsikt, Norges sjømatråd  
Professor Ragnar Tveterås, Universitetet i Stavanger



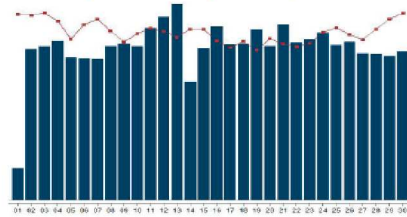
# “SJØMATRÅDET INNSIKT”

## Handel

Global import- og eksportstatistikk. Norske handelstall stammer fra Statistisk Sentralbyrå, og oppdateres månedlig og ukentlig. Utenlandske handelstall hentes fra nasjonale databaser og Eurostat. Sistnevnte oppdateres månedlig.

### KEY STATISTICS:

*Hva eksporterte Norge i forrige uke?*



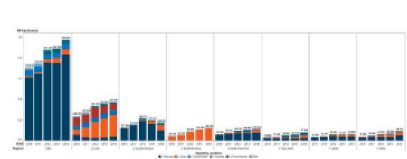
Den norske ukestatistikken på produktivnivå blir først tilgjengelig her.

Du finner også...

- ✓ Største vekstmarkeder
- ✓ Største produkter
- ✓ Månedsutvikling for arter og produkter

### ADVANCED INSIGHT:

*Hvem er dine største konkurrentland?*



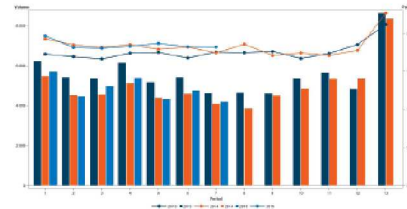
Her finner du rapporter som inneholder handelsstatistikk fra en rekke land, som gir deg et overordnet bilde av den globale handelen for flere ulike arter.

## Konsum

Tall over husholdningskonsum i 11 markeder. Tallene er basert på paneldata innhentet i samarbeid med Europanel/GFK. Tallene dekker også informasjon om kjeder og kanaler, samt demografiske segmenter.

### KEY STATISTICS:

*Hvilke arter og produkter spises mest?*



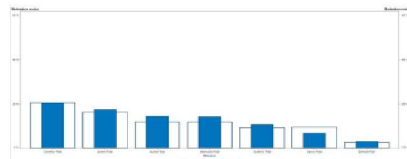
Husholdningskonsum per måned i flere ulike markeder.

Du finner også...

- ✓ Mest konsumerte arter i markedet
- ✓ Utviklingen for ulike produkter over tid
- ✓ Demografi og kjedeinformasjon

### ADVANCED INSIGHT:

*Hvilke kjeder selger mest?*



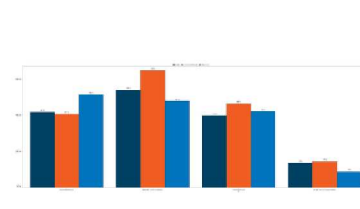
Rapportene kan hjelpe deg med å forklare utviklingen i markedet på bakgrunn av underliggende drivere. Du kan også identifisere gap og utviklingsmuligheter for ulike produkter i markedet.

## Forbruker

Tall for 27 markeder. Dataen er basert på en årlig forbrukerundersøkelse gjort av Sjømatrådet. Disse tallene gir deg innsikt i forbrukerens handlingsmønstre, blant annet preferanse, holdning samt informasjon om når og i hvilke situasjoner forbrukerne spiser sjømat.

### KEY STATISTICS:

*Hvorfor spiser forbrukerne sjømat?*



Oversikt over markedets grunner til å velge sjømat.

Du finner også...

- ✓ Mest prefererte arter
- ✓ Måltidsituasjoner
- ✓ Sted for konsum
- ✓ Innkjøpssted
- ✓ Type produkt

### ADVANCED INSIGHT:

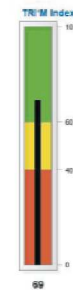
*Hvilken posisjon har norsk sjømat?*

TR'M indeksen viser hvor godt omdømme sjømaten har i ulike markeder. Grønn farge indikerer et svært godt omdømme.

I de avanserte rapportene vil du ha flere valgmuligheter for å definere din målgruppe.

Du finner også...

- ✓ Foretrukket opprinnelse
- ✓ Kjennskap til Norge som sjømatprodusent

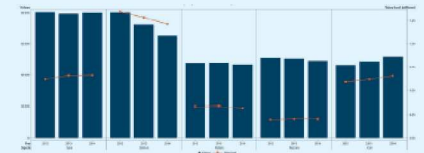


## Landrapporter

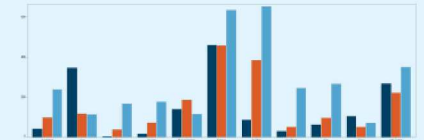
Landrapportene inneholder overordnede tall fra hver datakilde; norsk eksport til det enkelte marked, husholdningskonsum (i de markeder data er tilgjengelig), forbrukerinnsikt, samt informasjon om markedsadgang.



HANDEL: Hvilken art eksporterte Norge mest av til markedet i 2014?



KONSUM: Hva er de mest spiste artene i markedet?



FORBRUKER: Hvilke arter preferer konsumentene i markedet?

Produkt	Artsnavn	Marked	Markedsandel	Markedsandel (%)	Markedsandel (%)	Markedsandel (%)	Markedsandel (%)	Markedsandel (%)	Markedsandel (%)
050200	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050201	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050202	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050203	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050204	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050205	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050206	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050207	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050208	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050209	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050210	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050211	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050212	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050213	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050214	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050215	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050216	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050217	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050218	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050219	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050220	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050221	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050222	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050223	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050224	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050225	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050226	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050227	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050228	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050229	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050230	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050231	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2
050232	Skorpekreps	Norge	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2	20.2

MARKETSADGANG: Hvilke tilkvikter gjelder for mitt produkt?













# PRODUKTUTVIKLING VIRKER!

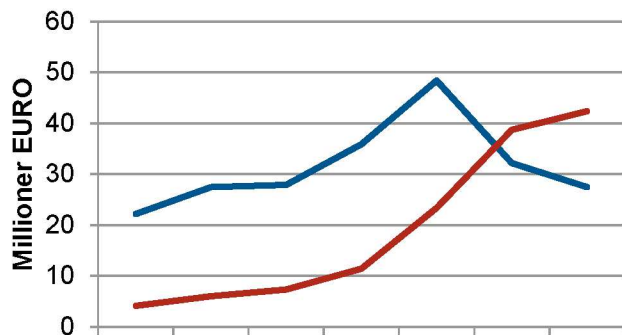
## (Fra 2008 og verdi i Euro)

Fersk ferdig pakket **LAKS 920 %** verdivekst siden 2008, **9 %** det siste året.

Fersk ferdig pakket **LAKS 1 370 %** verdivekst siden 2008, **111%** det siste året.

Fersk ferdig pakket **LAKS 114%** verdivekst siden 2008, **1 %** det siste året.

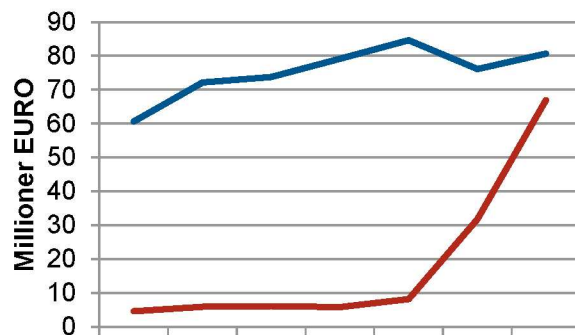
### Norge



2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

— FERSK LØS VEKT/betj. disk  
— FERSK FPM/ubetj. Disk

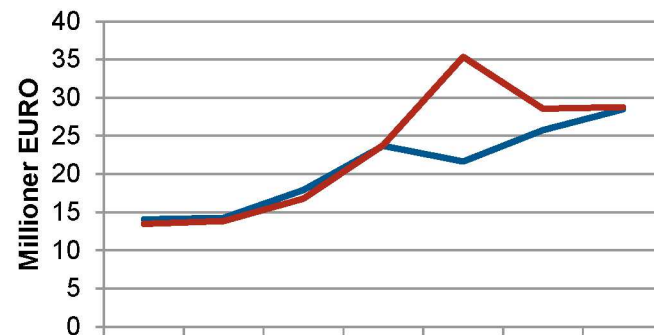
### Tyskland



2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

— FERSK LØS VEKT/betj. disk  
— FERSK FPM/ubetj. Disk

### Sverige



2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

— FERSK LØS VEKT/betj. disk  
— FERSK FPM/ubetj. Disk

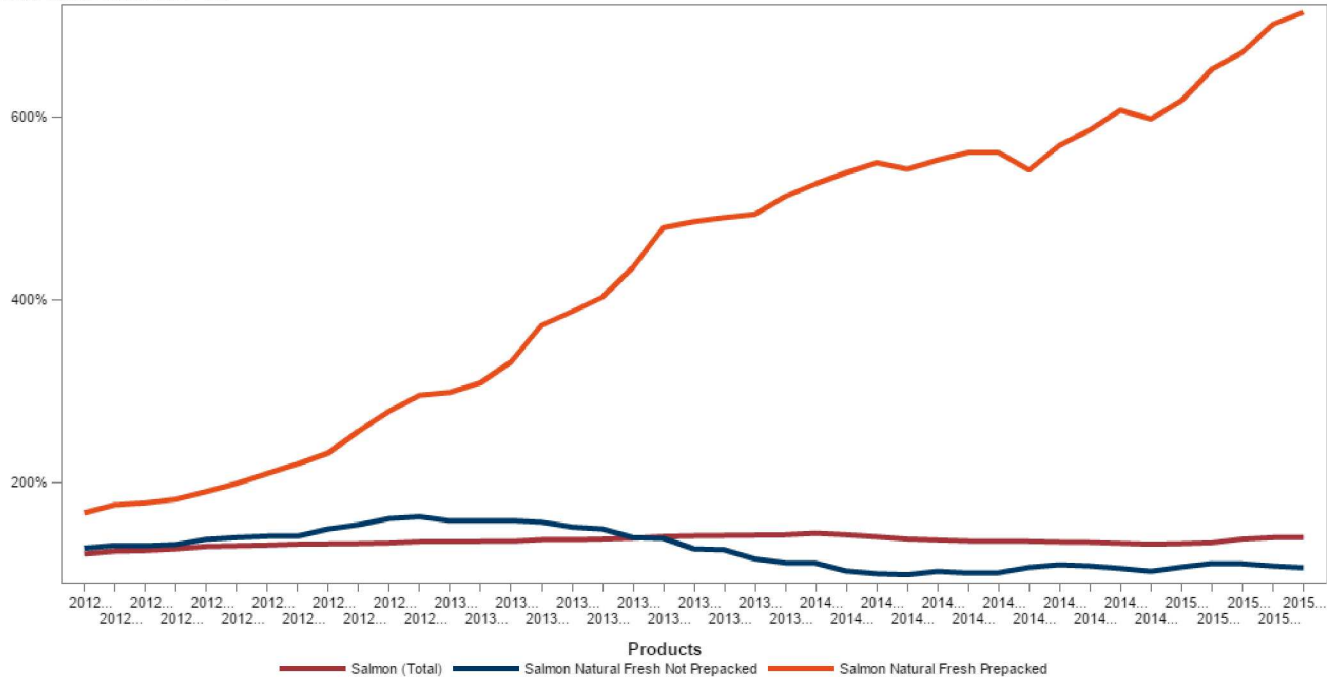




# Indeksert utvikling Norge 2010=100

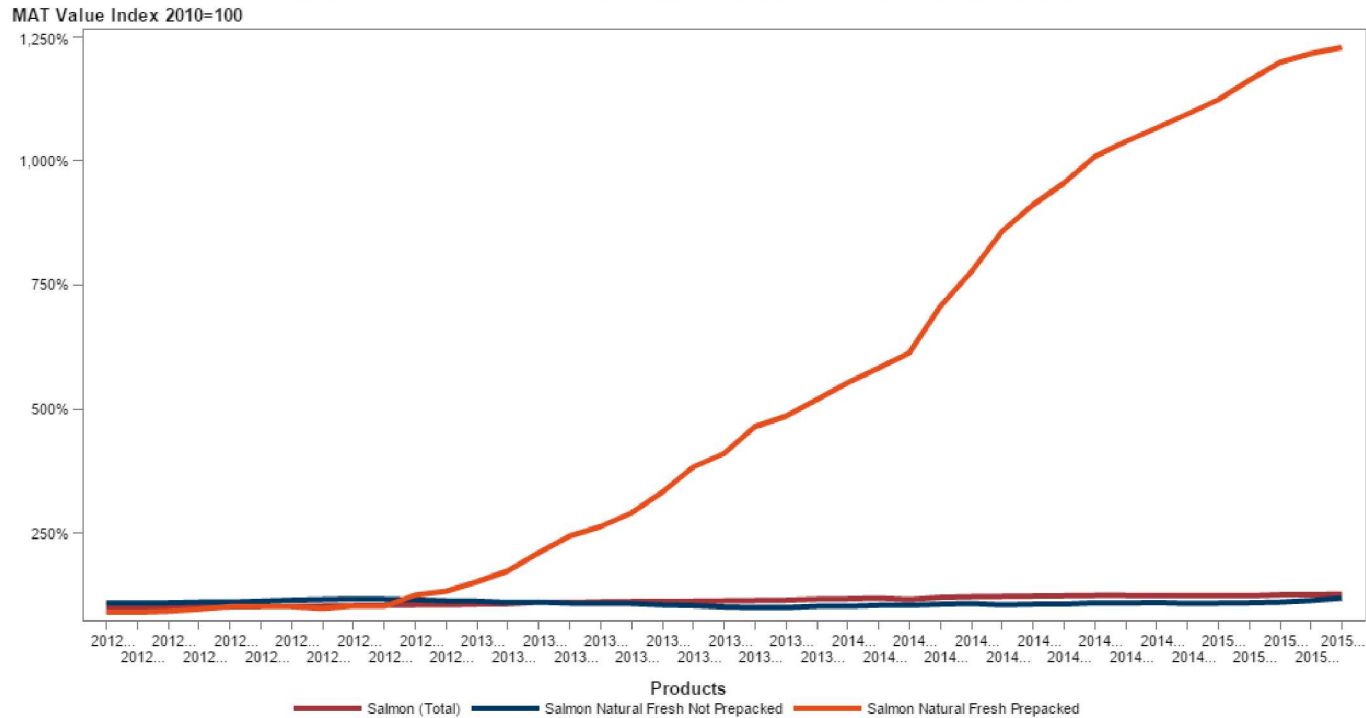
## INDEXED VALUE DEVELOPEMENT FOR PRODUCTS 2012-2014

MAT Value Index 2010=100



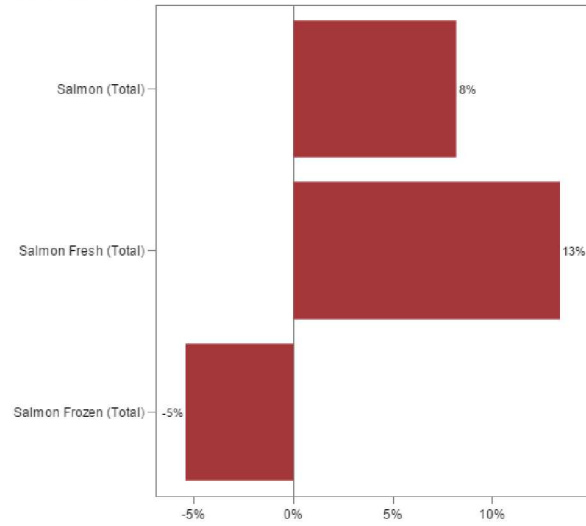
# Indeksert utvikling Tyskland 2010=100

INDEXED VALUE DEVELOPEMENT FOR PRODUCTS 2012-2014

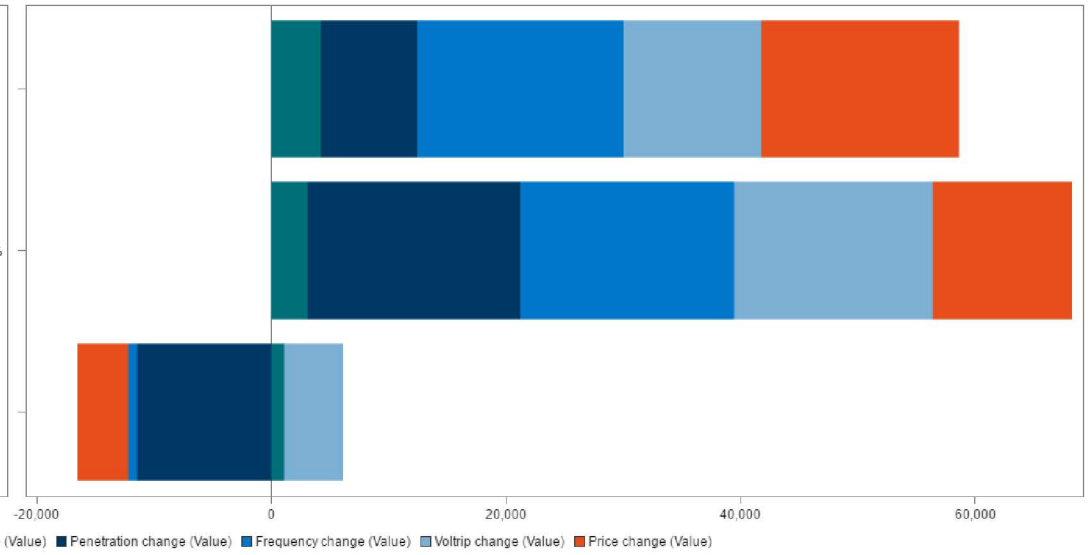


# TYSKLAND

Value change (%)

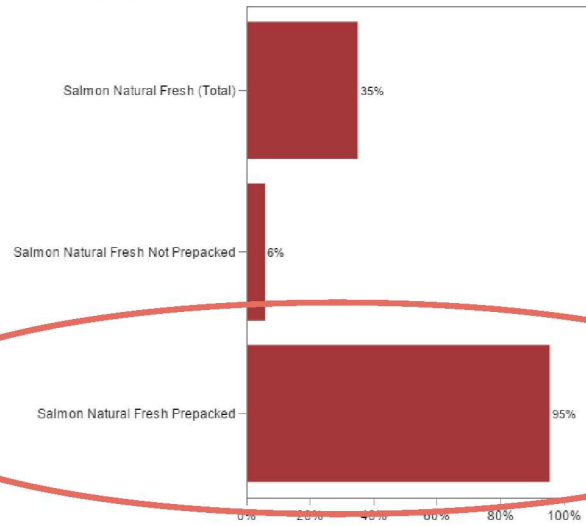


Attribution to value change (Local currency)

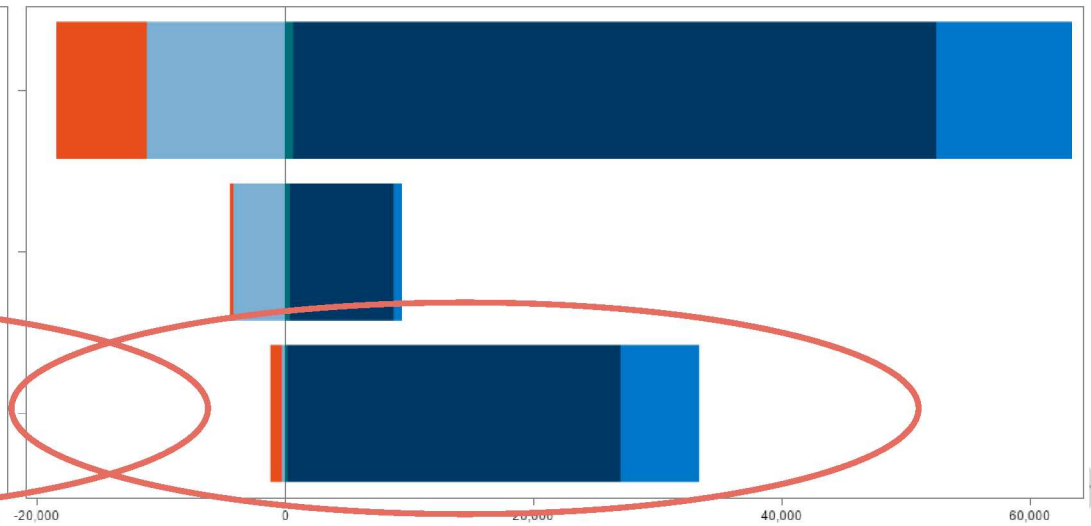


Value change % HH change (Value) Penetration change (Value) Frequency change (Value) Voltrip change (Value) Price change (Value)

Value change (%)



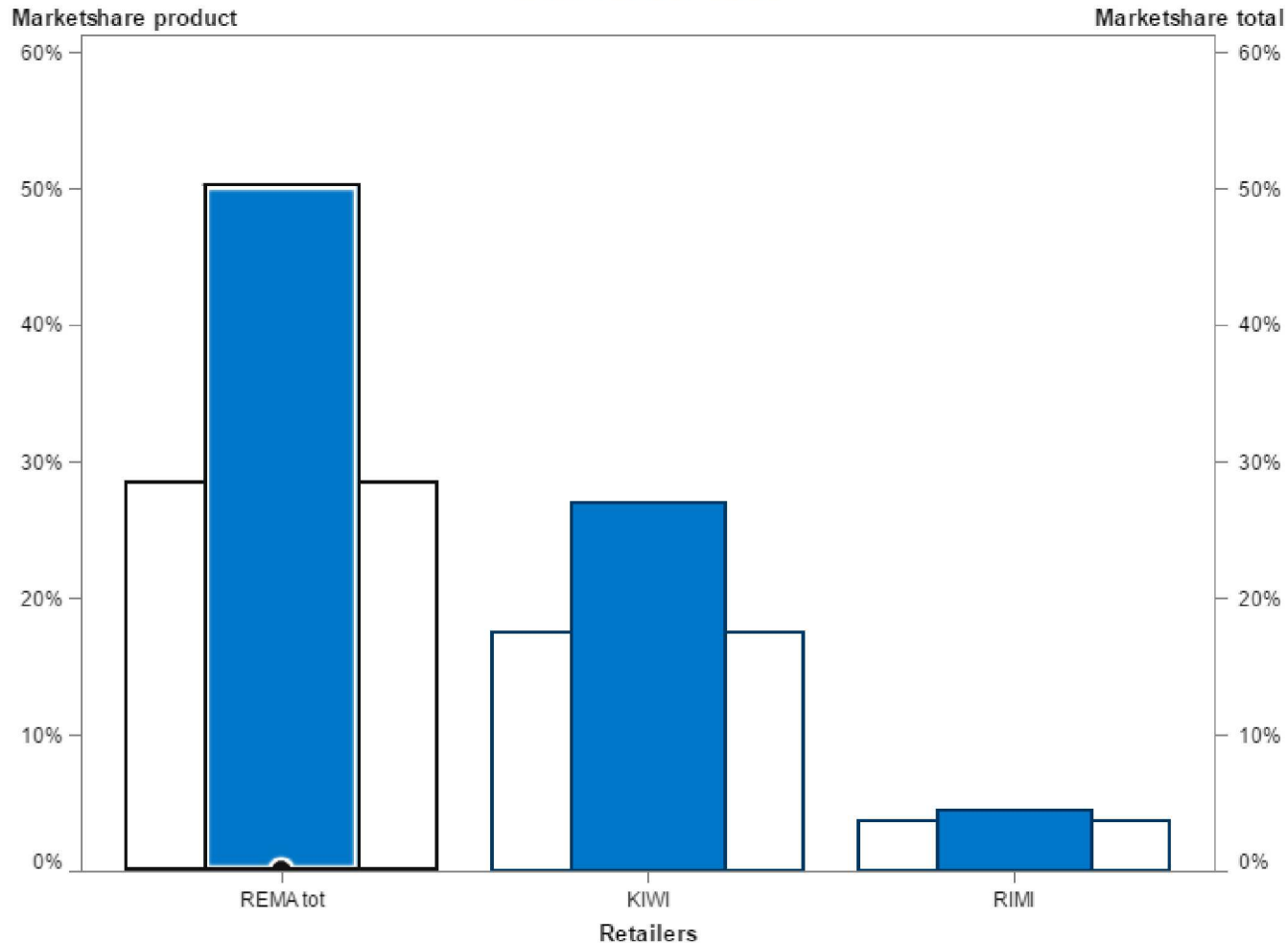
Attribution to value change (Local currency)



Value change % HH change (Value) Penetration change (Value) Frequency change (Value) Voltrip change (Value) Price change (Value)

# NORGE

## Over / under trade



Kilde: Europanel/Sjømatrådet Innsikt

— Marketshare total ■ Marketshare product



# HVOR ER KOSTNADENE?

FRA...



TIL...



FRA...



VIA...



TIL...



Norwegian Seafood Council

Seafood.no



# LAKSEINDUSTRIEN HAR VELDIG FOKUS PÅ...

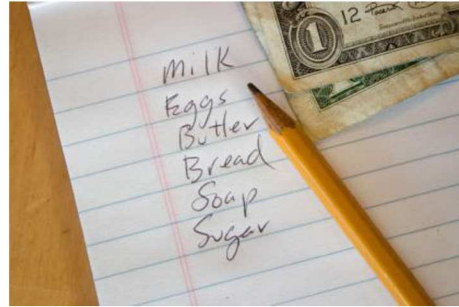
Tabell A.3.4.

		2012	2013
Smoltkostnad	kr	2,16	2,19
Førkostnad	kr	10,85	11,50
Forsikringskostnad	kr	0,12	0,11
Lønnskostnad	kr	1,55	1,80
Avskrivninger	kr	1,15	1,23
Annen driftskostnad	kr	3,26	5,58
Netto finanskostnad	kr	0,22	0,28
<b>Frod. kostnad per kilo</b>	<b>kr</b>	<b>19,31</b>	<b>22,69</b>
Slaktekostnad (inkl. frakt)	kr	2,67	2,64
<b>Sum kostnad per kilo</b>	<b>kr</b>	<b>21,98</b>	<b>25,33</b>

Kilde: Fiskeridirektoratet

## MEN HVOR MYE UTGJØR DETTE AV KOSTNADENE FREM TIL MÅLTID ER FORDØYD OG KJØKKENET RYDDET?

# HUSHOLDNINGEN SOM PRODUKSJONSENHET



- Husholdningene er det siste leddet i verdikjeden
- Kan betraktes som en liten bedrift
- Men hvordan er produksjonsøkonomien til husholdningene?



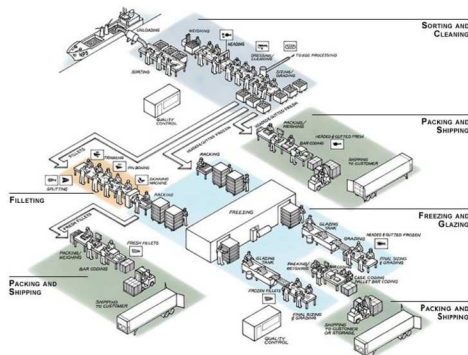


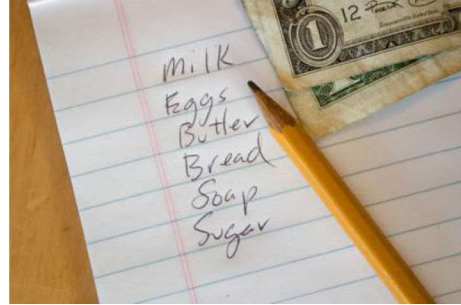
# HUSHOLDNINGEN SOM PRODUKSJONSENHET

- Husholdningene er både konsumenter og produsenter
- Husholdningene prøver å maksimere sin livskvalitet («utility») gjennom produksjon og konsum av ulike goder, f.eks. måltider, søvn, underholdning, mosjon...
- Dette krever produksjon både i og utenfor hjemmet



# HVEM BEARBEIDER MEST EFFEKTIVT? INDUSTRIEN ELLER HUSHOLDNINGEN?





**HUSHOLDNINGEN ER:  
MINST KOMPETENT**



**MINST SPESIALISERT**



**UTNYTTER  
SKALAØKONOMI  
DÅRLIGST**

# KOSTNADENE I HUSHOLDNINGSBEDRIFTER

- Husholdningenes totale kostnad i produksjon av et måltid:

MÅLTIDSKOSTNAD = Pris måltidsingredienser

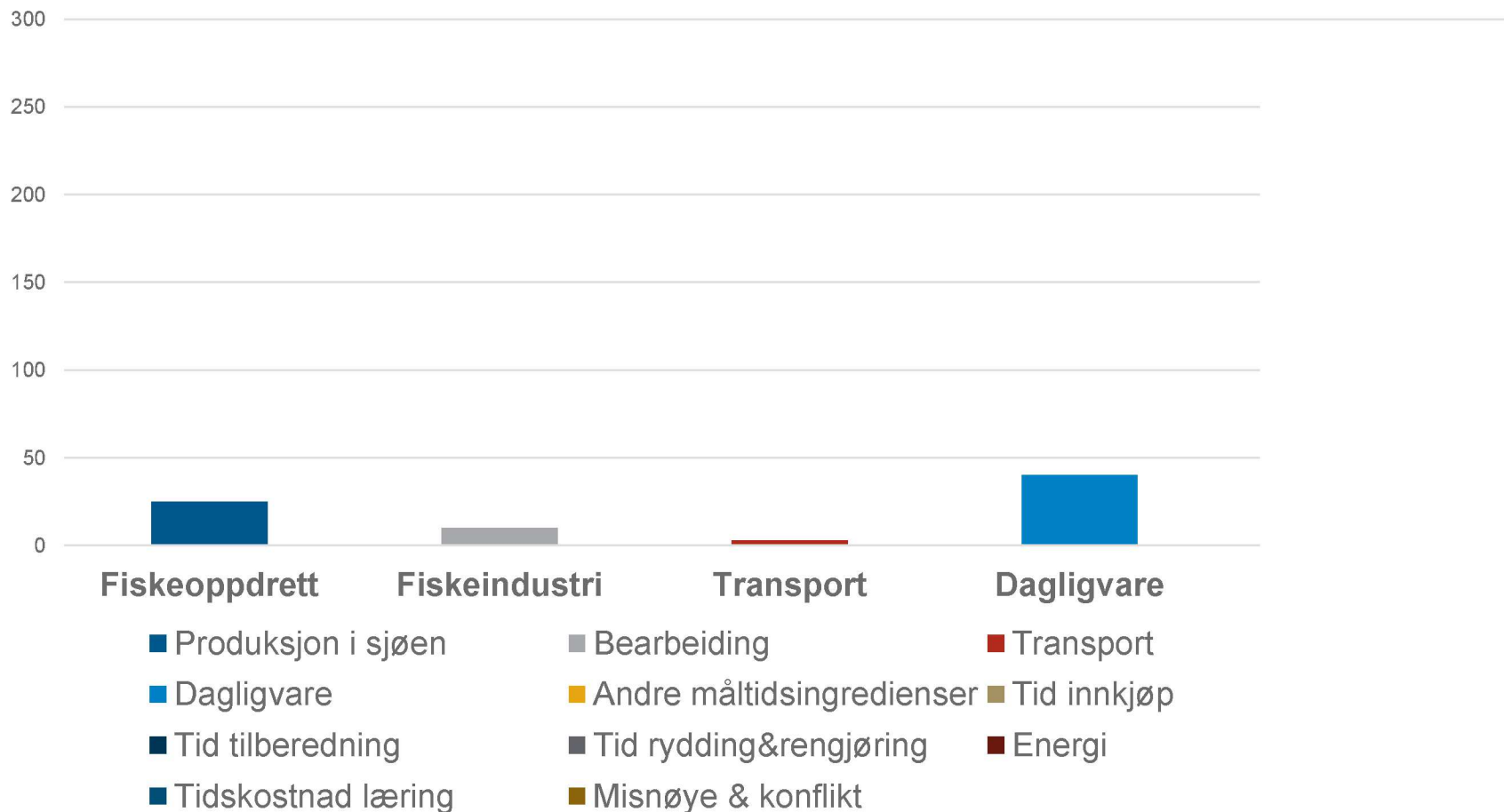
- + Pris energi (elektrisitet, gass, etc)
- + Pris emballasjeforbruk o.l. (aluminiumsfolie o.l.)
- + Pris bruk av kapitalvarer (bil, kjøkken)
- + **Tidskostnad innkjøp, tilberedning, rydding/oppvask**
- + Tidskostnad læring
- + Kostnad misnøye & konflikt
- + ....



# HVA KOSTER DET?

## TILBEREDNING AV ET MIDDAGSMÅLTID BASERT PÅ 500GR LAKS

Kroner

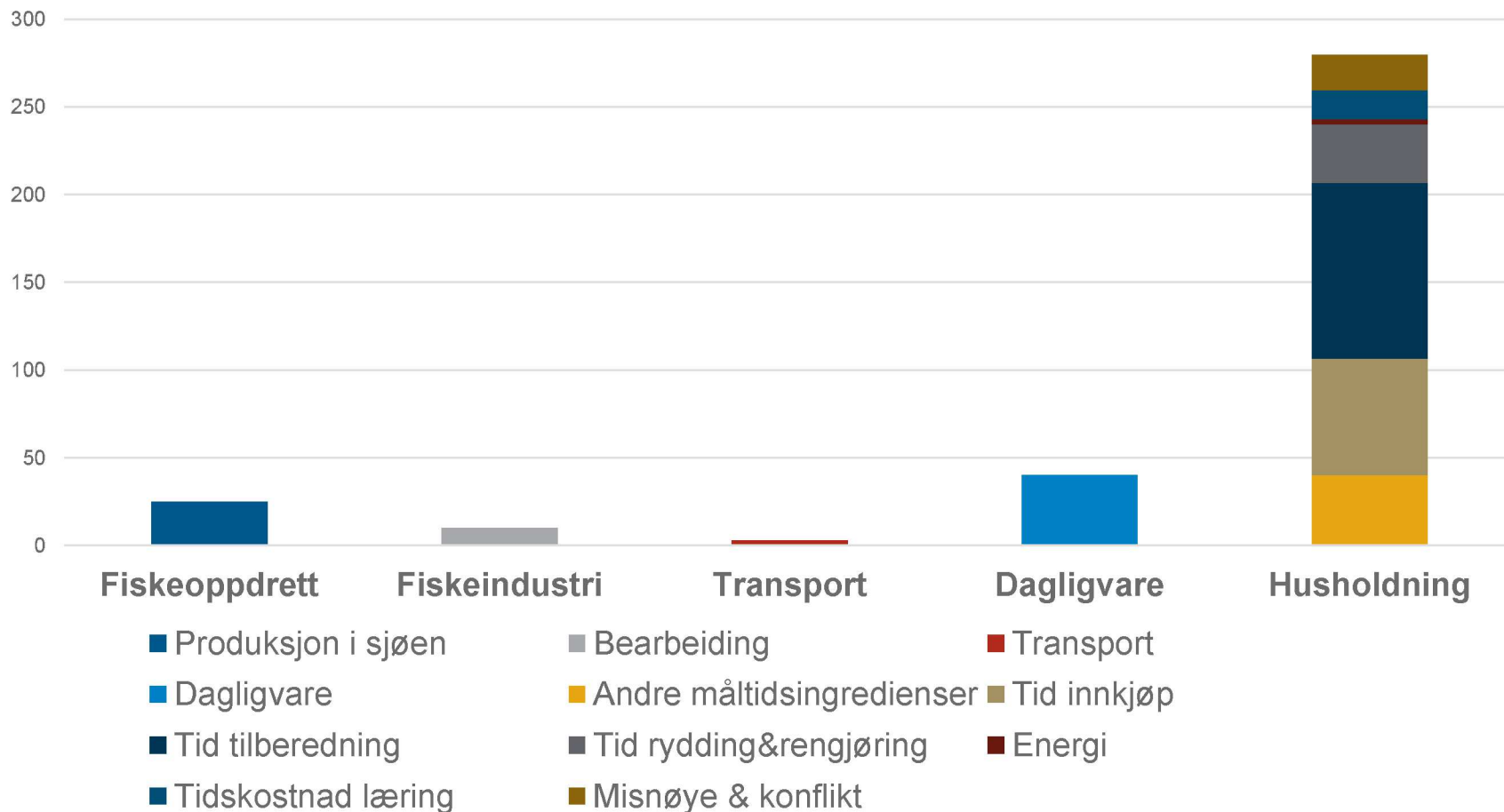




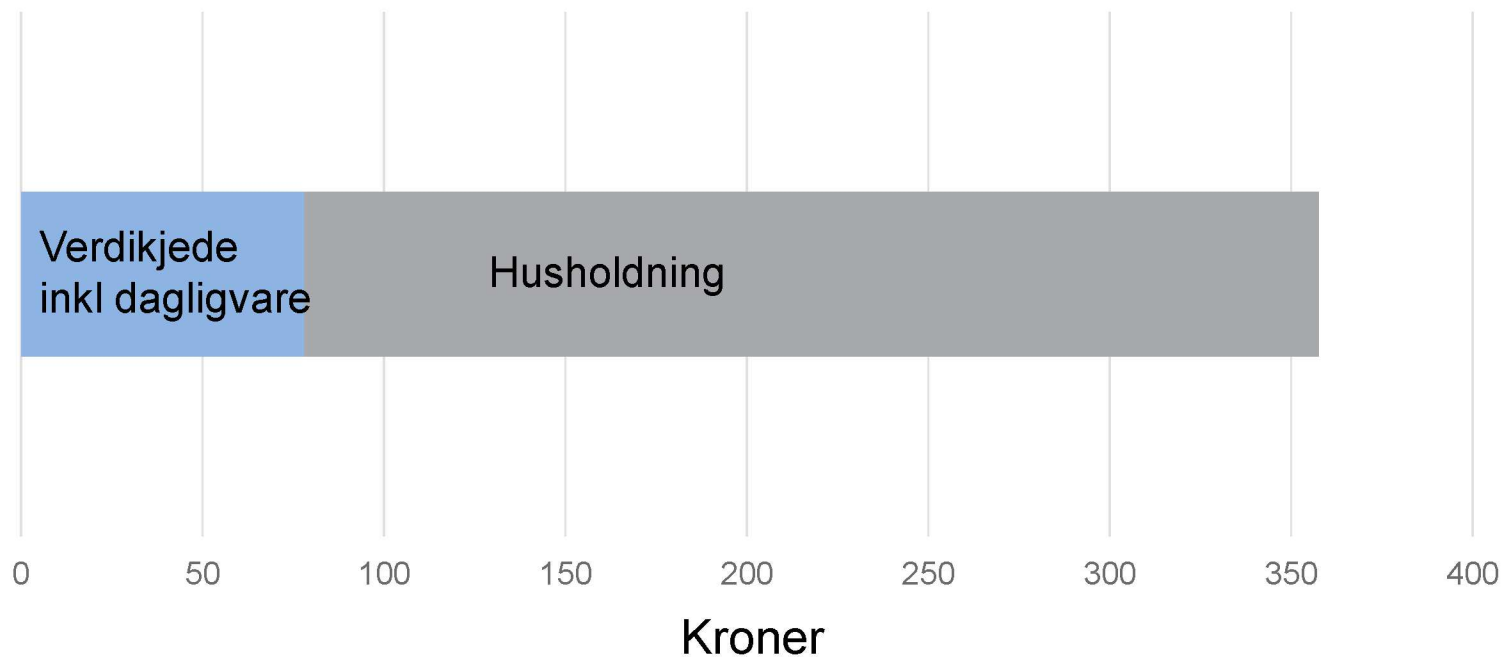
# HVA KOSTER DET?

## TILBEREDNING AV ET MIDDAGSMÅLTID BASERT PÅ 500GR LAKS

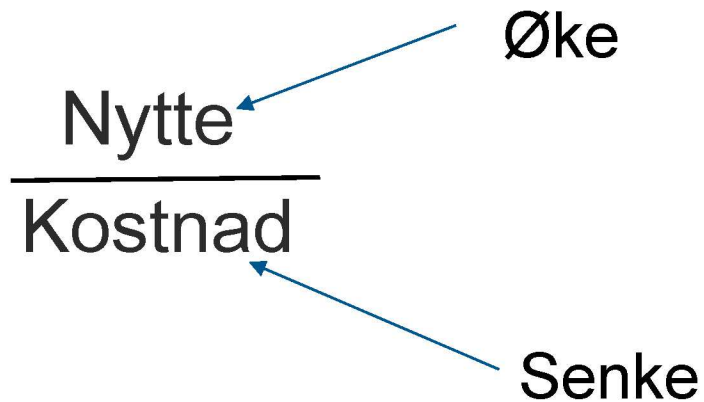
Kroner



# MÅLTIDSKOSTNAD FORDELT PÅ HUSHOLDNING OG ØVRIG VERDIKJEDE



# MER GENERELT – HVORDAN FORBEDRER VI NYTTE-KOSTNAD BRØKEN FOR KONSUMENTEN?



# ØKE NYTTEN OG SENKE KOSTNADER... VI KAN PÅVIRKE HUSHOLDNINGENE

- Lukt og søl
- Smaksopplevelse
- Konsistens
- Naturlig
- Visuell kvalitet
- Helse
- Status

Nytte  
Kostnad



Product:	<b>BONELESS SKINLESS CHICKEN BREASTS</b> 	<b>BONELESS SKINLESS SALMON FILLETS</b> 
Sold at:	 Counter	 Shelf
Eat before date:	Fresh from the Counter	3 days
Price:	\$5.00/lb	\$12.50/lb

	Fresh	Taste	Safe	Conv	Health	Observed Choice
Chicken	1.97	2.63	1.44	1.35	1.86	0.86
Salmon	1.19	2.29	0.77	1.19	2.00	0.14



# DIFFERENSIERTE PRODUKTER ER SVARET

Nytte  
Kostnad



Norwegian Seafood Council

Seafood.no



Høy ernæringskvalitet  
nytte

Lav ernæringskvalitet  
nytte

Lav rasjonell nytte  
Tidskrevende

Høy rasjonell nytte  
Raskt



Seafood from Norway.  
Raised in clear, cold water.

